

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 24 de Sepembre de 1898

Núm. 3.706

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 1
n provincies trimestre. 3'50
Extranger y Ultramar. 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat sön gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Secció doctrinal

Lo manifest d' en Polavieja

Per allà la gloriosa etapa dels anys 68 y 69, la política espanyola enamorà verdaderament á l' Europa. Semblava l' Espanya, anys avans, mitj morta políticament parlant; á la *sombra* treballava l' poble pera conseguir sos ideals. Quan aquets foren satisfeits, una persona sortí en polítich, de cada nomé un tribuno. La política era la enamorada de tothom. Aquella exhuberancia, aquell esplet de vida, espectacle realment important, era la millor prova de la virilitat del poble espanyol, era la demostració més plena de que, si be l' geni meridional es apàtich é indolent, també sab cumplir com á hó, també, quan las circumstancias ho demanan, compleix la missió de tot ciutadà, tant ó millor que ls pobles de més cultura política.

Pero, y es de molt de dordre, ab una quarentena d' anys hem perdut lo poch que teníam. Al fi y al cap, evans las circumstancias podían redressar l' esperit públich; senyel de que encare en lo cor del poble hi havia l' *caliu* á la patria. Avuy, ni aquest caliu existeix. Al abim hem deixat llessarnos sense protesta, sense ni un crit ni un esforç pera retirar-se.

Dispensa, apreciat lector, aquesta digressió y no t' oreguis pas que, per més que ab digressions comensí, m' esquitilli del punt principal y deixi de parlar del *flamant* manifest del general Polavieja. Y are comprendrás lo valor de lo dit avans; quan era de creure que pera la regeneració patria tothom hi diria la seva, ningú ha dit aquesta boca es meua; no més en Polavieja ha enraonat, expressant francament la seva opinió. Tal volta porque es lo primer en parlar es tímit; pero, no pot negárseli una bona intenció.

Creu en Polavieja que ab un pòch á lo existent, n' hi hauria prou pera la regeneració de la Espanya; y aquesta fonamental creencia, erronia á tot serho, presidint com presideix tot lo seu programa, lo desvirtúa, lo fa petit per la grandiosa causa, per quin alcals vol treballar; en una paraula, l' impossibilita pel fi que persegueix. Li aplaudim de cor las sevas ideas descentralisadoras, únicas que, retornant á las provincies y municipis lo poder d' avans, poden realisar l' organisme del Estat; pero (tot te un *pero* en aquest mon) se queda l' general á mitj camí. Si descentralisador es éll en administració, si creu convenient y sanament polítich admetre, per exemple, los concerts econòmichs ab las provincies, creu, y si no ho diu clar pot ben llegir-se entre ratillas, la autonomia política á que dret tenen las nacionalitats constitutives d' un Estat, equival á una *disgregació* que, sense encomenarse á Deu ni al diable, califica de *criminal*. Lo remey es, repetim,

massa petit; descentralisació administrativa y centralisació política, son ideals que s' donan cops de punys, tal y com lo mon espanyol está acostumat, y ab aqueixas costums s' hi conforma Polavieja. Lo mal es fondo, tan fondo que deu trobar-se en l' esperit de la mateixa Constitució espanyola del 76. Lo poder absorbent del Estat, es lo qui deu desapareixer. Fills d' aqueix poder son; la mala administració, lo caciquisme, la tiranía plena dintre un Estat democrátich.

Las ideas, sucuhintse, ens han portat á parlar del caciquisme. Per aqueix greu mal social te l' general Polavieja duras frases, n' es enemich decidit; pero es d' aquella mena d' enemichs que, voldrían enganyarnos, si convé també s' valen de la mateixa arma que avans han calificat d' indigna. Y no per falta de voluntat, sino per falta d' *energia*. Lo centralisme porta al caciquisme; lo quefe de partit necessita *sucursals* per totas y cada una de las parts del territori, y en aquestas sucursals, s' hi fa la feyná, s' hi cria l' caciquisme. Deu, per exemple, amples facultats gubernamentals á la Diputació de Barcelona, y en Planes y Casals estarà enterrat desde aquell mateix moment; la Diputació no necessita sucursals, y com es una corporació, y encare més, sos individuos se renovan no n' tinguen dubte, imperará la ley, morirá l' caciquisme. Creyém nosaltres que aixó ho veu en Polavieja, pero per preocupació, per egoisme, ó per falta d' energia, no vol escriure en son programa. Per altra part, aquest tercer partit, com dihen los madrilenys, (nosaltres diríam lo *desé, onzé*, etc.) pateix del mateix mal; será centralisador per essencia. Ja hi han senyalats los *Ministres*, per quan sigui hora y alguns ja s' han fet pendre la mida del *unifome*; també está *arreglat* lo Governador de Madrid, Alcalde y altres càrrechs; es dir, encare no han batejat la criatura y tenen ja las *credenciales* los padrins de boda. Han *arreglat* Madrid, y creuhen que han arreglat l' Espanya. Sempre la manía; la eterna rutina espanyola!

De manera que, per més que reconegui l' manifest la necessitat de cambiar de motillos, admet las mateixas mentidas que ls antichs partits. Basta sols notar que, encare que afirmi l' manifest la mala marxa dels organismes parlamentaris espanyols, y en consecuencia, la imperiosa necessitat de corretjir-les, no senyala ni remotament, los medis conduhents á sa modificació; en una paraula, es en aquest punt, vago en extrém lo repetit manifest. Aquest defecte es general en tot lo document. Senyala, en realitat, las líneas generals de govern, pero no indica ls medis, y encare aqueixas son tan poch concretas que, realment, lo document no resulta. Perque, lectors, dir que s' imposa la descentralisació administrativa es no dir res, es indicar única y exclusivament la necessitat de concedir més amplia

vida administrativa á las provincies y als municipis, pero aquesta vida ¿en qué consisteix? ¿en qué, veyám?

La única afirmació concreta es en lo que fa referencia á las Institucions. Diu també l' general Polavieja que decretará l' *servoy militar obligatori*, y baix aquest punt mereix nostres elogis. Pero, no podém aplaudirli la manía, comuna als de sa classe, de fer d' Espanya una potencia militar de primera forsa; y no ho podém admetre, porque avans de fer l' exercit es precis que l' contribuyent pugui bonament portar la càrge que ab tal motiu se li imposará y, encare que no fos per aqueixa rahó, deuríam ser contràrius á aqueixas militarescosas. Es més, l' excessiu progrés del militarisme dona lloch á rivalitats entre militars y paysans, rivalitats que may convenen dintre un Estat.

En una paraula, porque temém feros massa llarchs, lo manifest no ha fet l' efecte que s' esperava. Ha tingut al mon ab mals auspicios; lo nou partit será tota sa vida feble, raquích y migrat. D' ell no s' pot esperar gran cosa. Y cnydado, que jutjém lo referit document baix l' impressió en extrém agrádeble que ns ha produhit la lectura del «Mi política en Cuba», en quin llibre demostra l' general Polavieja tenir seny y sapiguer lo que s' pesca. Repetim, lo manifest, ó millor, las estimém insuficients pera la regeneració d' Espanya.

N. S. y A.

(De Las Cuatre Barras.)

Xile y la Argentina

Las noticias que las *Agencias* nos comunican sobre la cuestió que s' controverteix entre la Argentina y Xile, y que, á pesar de tantas protestas pacíficas, potser no tinga més terme fatal que la guerra entre las dos Republicas de Sud-América, son tan lacónicas, contradictorias y confusas, que per ellas es imposible formar idea de la marxa de la negociació.

Encarque sense entrar en lo fondo de la cuestió, de que oportunament darém una completa informació á nostres lectors, la situació de las cosas en aquets moments es la següent:

Los tràmits definitius porque tenía que passar l' assumpto del trassat de la frontera andina s' escalonan, avans d' arribar á un rompement, en tres ordres successius de procediments. Lo primer era l' acort entre ls perits senyors Barros Arana, de Xile, y doctor Moreno, de la Argentina. Aquest procediment ha fracassat. Los perits no han arribat á entendres, y cada hù d' ells ha passat á sos respectius ministres los alegats dels punts de sos dissentiments.

En la actualitat, autorisat per son Govern lo ministre resident de la Argentina á Santiago, la cuestió se discuteix de Cancillería á Cancillería, entre l' senyor Latorre y l' senyor Alcorta. En aquestas regions lo temperament dels contendens es més seré y més templat, y ja ademés lo procedent de que en los conflicts suscitats desde 1881 per las obecacions del senyor Barros Arana, sempre s' han trobat sortidas de conciliació en la intervenció dels Gabinetes.

Més si en aquest punt de las negociacions tampoch se trobessin fórmulas d' acort, allavors quedaria altre recurs, lo de acudir en última instancia al arbitraje de la Reina Victoria de Inglaterra, arbitraje limitat merament als punts de disidencia.

Aixó es lo que fins ara convingut per l' artículo 39 del Tractat de pau y amistat de 30 d' agost de 1855,

per l' article 6.º del Tractat de límits de 23 de juliol de 1881; per la base VI de la Convenció de 20 d' agost de 1888, per l' article 10 del Protocol de 1 de maig de 1893, y per las bases 2.ª y 4.ª del Acort de 17 d' abril de 1896.

Apesar d' això, l' Argentina repugna l' arbitratge: Primer perquè l' perit Barros Arana ha pretingut que al alt àrbitre se sotmeti tot lo trassat de la línia de demarcació, y no sols los punts de desacort, lo qual no es lo convingut en la pes as diplomáticas que havém citat; segon perquè lo ministre de Inglaterra á Santiago de Xile se ha arrogat una intervenció personal prematura en la cuestió, contra la que l' Govern de Buenos Aires ha protestat; tercer, perquè baix la sugestió dels ministres de Inglaterra y dels Estats-Units, lo Govern del President Errázuriz ha tractat desde fa dos ó tres mesos de aludir los dos primers tràmits referits, y acudir desde are al arbitratge, lo que l' del President Uruburi no pot veure ab bons ulls, essent un falsejament dels acorts solemnes d' antemà establerts.

La cuestió, en nostre concepte, no entrarà, apesar de tot, en vias d' una resolució definitiva, qualsevol que aqueixa sia, avans del 12 d' octubre en que lo general Roca substituirá constitucionalment al doctor Uruburi en la Presidencia de l' Argentina. Fins allavors tots serán tràmits moratoris que no decidiran lo terme del conflicte,

CRÓNICA

Sessió del Ajuntament

Presidida pel molt ilustre senyor Alcalde y ab assistència dels senyors regidors Vallvé, Pallejá, Mas, Jordana, Sordá, Bartolí, Güell, Nougués, Casagualda, Massó, Briansó, Quer y Abelló, se celebrá la sessió d' ahir.

Com de reglament, se llegí l' acta de la sessió anterior.

Se doná lectura á una comunicació del Dr. Ferrán, en la qual se fa constar que las ayguas que se li enviaren pera son anàlisis, no contenen germens morbosos, poguentse donar sens temor al consúm públich.

Se llegeixen comunicacions del senyor Marqués gestions s'interceden pera que l' Estat arregli la carretera de Tarragona, y que aixís ho ha promés ferho, encare que l' prometre no fa pobre, puig ja sabem com acostuman á cumplirse las promesas del Estat.

Se llegeix una carte del secretari particular del senyor Cañellas comunicant que s' ha concedit al Municipi una biblioteca escullida que sollicitá l' senyor Font de Rubinat la darrera vegada que estigué á Madrid, y per lo qual se demanan los gastos de embalatge y transport. Fa algunas observacions sobre 'ls llibres lo senyor Nougués, y l' senyor Quer proposa que's demani al senyor Güell y Mercader que en companyia del comunicant, vagi á escullirlos. Lo senyor Casagualda proposa se concedeixi un vot de gracias á tots.

Se dona compte d' una comunicació del canonge Almera en que diu no pot venir á buscar ayguas per trobarse sumament ocupat en la confecció d' un mapa hidrográfic de la provincia de Barcelona.

Se llegeixen varis dictàmens de poch interés, entre 'ls quals un sobre 'ls dos pensionats del Institut, sobre 'l qual presenta un vot particular lo senyor Nougués, que es desestimat per majoria de vots. Altre dictàmen de la Secció de Foment desistint de fer las provas de un metxero universal, per rahons que s' exponen.

Lo senyor Pallejá proposa se instali lo mercat de cabrits á la Rambla de Miró.

Lo senyor Nougués explana una proposició fent constar que ab las novas retormas d' ensenyansa se perjudica á la ciutat de 5 ó 6 mil pessetas, y per lo tant demana que se suprimeixi l' Institut y 's crehi en son lloch una Escola d' Arts y oficis, que seria mes profitós pera 'ls interessos morals y materials de la ciutat. En son lloch podria crearse també un colegi de segona ensenyansa á la altura de nostra ciutat. Lo senyor Quer s' adhereix á la proposició, pero hi veu grans inconvenients, y s' acordá que passi á la Secció d' Instrucció pública pera son detingut estudi.

Lo senyor Abelló demana se autorisi fer unas obras á la Casa de Caritat, quins materials paga una persona caritatiua.

Després d' algunas proposicions sobre las ayguas del consúm públich, s' aixeca la sessió.

Un col·laborador de *La Correspondencia de España* proposa, com á medi de reconstruir la marina de guerra espanyola, que cada provincia s' encarregui de

construir un barco, onsignant tolas las Diputacions y tots los Ajuntaments en sos pressupostos respectius la part corresponent al crèdit necessari.

Segons lo càlcul d' dit senyor, Barcelona, Madrid, Sevilla, Valencia y Vinyá construiran dos barcos de primera classe, un de segona y un de tercera; Coruña, Málaga, Santander, Tarragona, Valladolid y Zaragoza, un de primer, altre de segona y altre de tercera; Cádiz, un de primera y altre de segona; Alicante, Balers, Guipúzcoa, Granada, Huelva, Murcia, Oviedo y Pontevedra, un de segona y altre de tercera; Almería, un de segona y Alava, Albacete, Avila, Badajoz, Burgos, Cáceres, Canarias, Castelló, Ciudad Real, Córdoba, Cuenca, Girona, Guadalajara, Huesca, Jaen, León, Lleyda, Logroño, Lugo, Navarra, Orense, Palencia, Salamanca, Segovia, Soris, Teruel y Zamora, un de tercera classe.

Aixís se 'n reuniran 18 de primera classe, 21 de segona y 46 de tercera.

Total, 85 barcos de combat.

O lo que es igual, un altre impost sobre la propietat, la industria y l' comerç que encare no están prou carregats, y un medi nou y flamant pera arribar al desquite y anar á fer cansalada y butifarras dels tocinos nortamericans.... mentres Watson no anuncihi son viatge á Espanya. En aquest cas ja tenen prou feyna 'ls valientes á fugir de la costa per por dels confits que tiran aquells barcos que comparats ab lo nostre «Vizcaya» semblan de paper, pero que fan mes mal que una pedregada.

Pero hi ha l' consol de que quan haurém fet los 85 barcos de combat que proposa aquell modest col·laborador, los actuals Estats Units s' haurán esvehit ó seran ja en algun Museu, y allavors, allavors sí que podrém tenir agallas.

Serém la primera potencia marítima del estany del Buen Retiro de la coronada villa.

Per los dependents de consums fou decomisat ahir un bot de vuyt cuartés de vi que 's volia entrar sens pagar la entrada per lo fielat del ferrocarril dels directes.

Lo dissapte, 1 d' Octubre, obrirá sas portas al públich convenientment reformat, lo Teatro Romea de Barcelona.

La empresa d' aquest teatro te ja complerta sa llista trius senyora Carlota de Mená, Concepció Palá, y 'ls actors senyors Borrás, Capdevila, Soler, Goula y Fuentes, y altres artistes tan coneguts com aplaudits en la escena catalane.

Entre las obras que té la empresa en cartera, figuran la de don Angel Guimerá «Mossen Janot», «Angela», de Nogué y Roca y que segurament quedarán formant part del repertori obligat del teatro Catalá.

La companyia farà son debut ab «La Dida», obra del malhaurat poeta Frederich Soler (Pitarra).

Diu un periodich de Madrid que mentres aquí l' govern recarrega en un 40 per 100 lo cost de las inscripcions de matrícula en los centres d' ensenyansa, apartant aixís dels mateixos á una bona part de la joventut, casi á tota la que no te bens de fortuna, ab gran senzillés y sense necessitat de formar interminables expedients, lo ministre d' Instrucció pública de Fransa ha disposat que 's rebaixi en benefici d' alumnos estrangers lo cost de la pensió en los Instituts francesos de la frontera.

Y pera probarho copia d' un periódich de Santander, la següent carta:

«Bayona 5 d' Agost de 1898.—Tinch l' honor de participar á vosté que l' senyor ministre d' Instrucció pública, accedint á sos prechs, ha acordat fer una reducció de 20 per 100 en lo preu de la pensió als alumnos espanyols del Liceo de Bayona, mentres duri la crisis monetaria del seu país. Aquesta reducció será á comptar del dia primer d' Octubre del any actual, y seguirá mentres lo cambi sia major del 50 per 100. Prego á vosté que 's serveixi publicar aquesta carta en lo periódich de sa digna direcció.

Rebi, senyor, la expressió de ma consideració més distingida.—Lo director, *Geraud*, Cavaller d' Isabel la Católica y de la Llegió d' Honor.»

Un altre crítich madrileny que descubreix Catalunya es lo senyor Gomez de Barquero. En lo darrer número de *La España Moderna* tracta de la traducció castellana del *Canigó* publicada no fa gayre. Després de dirne unas quantas de fredas y altres tantas de calentas, á las literaturas regionales las tracta de hermanas menores de la castellana, donchs, com assegura més avallet lo castellá no es lengua de Castilla sino LA LENGUA ESPAÑOLA y domina en tota Espanya fins

al punt que sols la desconeixen «las poblaciones rústicas de algunos lugares». Aixís parla la gent ilustrada de Madrid, los que pel fet de judicar per diaris y revistas tenen obligació de demostrar una mica de sentit comú y coneixement de las cosas. L' un, lo senyor «Zeda», ve á dir que lo millor de nostra hermosissima Catedral es sa vergonyosa fatxada moderne; l' altre, acreditantse de tant ilustrat com lo primer, tracta á la nostra literatura de «hermana menor de la castellana» y 'ls dos representan al castellá intelligent... ¿Es que la rassa dominant no dona més que per escriure aquestes... cosas? ¿tant expremut y anémich te l' cervell aquesta pobre Espanya que sos «intelectuals» ja no hi tocan?

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la quantitat de pessetas 988 28.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

Impresions de viatge

VINARÓZ

En época no molt llunyana ja parlarem de aquesta, quin terme municipal toca ab lo de Ulldecona y San Carles de la Rápita darreres poblacions catalanas per aquella banda, en los termes que 'ns aconselleren las impresions rebudas.

De lo dit en aquell articlet poch hi podém afegir, y no perquè aquesta ciutat valenciana no ofereixi pasta pera fer alguns articles seguits, sino perquè fets los viatjes á corre cuyta, no tenim temps en esbrinar son passat y escorcollar sa y enllá, los datos que nosaltres consideressim d' interés pera l' lector.

Pero en lo present articlet, volém parlar del casament de nostre distingit amic don Joseph M.º Font fill de la nostra ciutat é ilustrat farmacéutich ab botiga al Perelló, ab la bella y elegant senyoreta D.ª Dolores Mompou, filla del acaudalat comerciant de vins y fabricant d' oli de remolta, del mateix apellido, ab comers en la plassa; y ne volém parlar, ab lo permís dels falissos nuvis, per que tant las arres com lo jou que 's afegeix allí en la ceremonia nos socorren y nos socorre, perquè un matrimoni que sempre se celebra ab llágrimas als ulls y ab lo cor riatller, dona motiu á que fins la ploma menos espavilada s' inspire en aquests actes.

La parroquial Iglesia de l' Assumpció y en l' altar del Sacrament se verificá la ceremonia, boy plená llurnau de curiosos, ja que en virtut de dol que la familia de la nuvia portava, no figuravan en la comitiva del casament altres personas que las de las familias mes properas y 'ls testimonis, los quals fins avuy me consta que no's poden apropiat aquell cantar del poble que diu.

«Pera fer de testimoni vuyt dias he estat pres si 's volen casar, que 's casin l' hagi 'm fum s' hi torno més».

Se confessaren los nuvis y vingué acte seguit la ceremonia del casori, sent rescitat los textos de rituals en castellá, després d' haverse assessorat lo capellá que cap dels nuvis tenian impediment pera casarse, quan de colp y volta 'ns surt lo sacristá ab una safata de plata, y una de las senyoras que acompanyava á la nuvia deposita en ella dos anells d' or ab brillants, y dos monedas d' or de cinch duros.

De las anells no 'n vaig fer cas; pero las monedas despertaren ma curiositat y mes quan colocadas las anells en los respectius dits dels qui 's casavan seguien las monedas demunt de la safata.

Si serán pera 'ls testimonis me vaig preguntar sorpres?

Pero nó, no'ho erán, donchs al cap del poch rato lo Rvnt. oficiant las va entregar al nuvi y aquest á l'la que en aquell moment passava á ser la seva companyera de tota la vida, lo mateix que havia fet ab l' anell que li havían donat.

Seguidament prengueren missa y al aixecar Deu, agenollats com estavan al graó del presbiteri prengueren la comunió.

Agonollats mateix l' un al costat del altre, tan aviat com combregaren los hi feu una visita l' sagristá colocant al cap de la nuvia un drap de damás brodat ab or, y l' altre cap del mateix drap á las espallias del nuvi, ceremonia que 'n diuen lo jou y que signi dit ab tot lo respecte me sembla ajustat lo calificatiu á la pena que s' imposa á la muller, perquè franca-

ment en un dia calorós com aquell y en un local ahont per la seva poca espayositat y ventilació, casi no la molestaria gens, y si te la fortuna de que l' espós buscat sigui d' un temperament nerviós está divertida per bon rato.

Y l' estat psicológich dels nuvis, tal vegada m' pre-guntin: D' aquest detall tenia també ganas de parlarne; pero m' espanta que ho faria malament; ja un altre dia en que tingui temps y m' topi ab uns nuvis desco-neguts, ompliré 'l buyt que troban avuy.

X. X. y X.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

En virtut de lo acordat per l' Excm. Ajuntament en Consistori de 5 d' Agost últim se treu a pública subasta la construcció d' un tram de galeria d' absorció d' ayguas, de 30 metres de llargada en la mina d' Al-moster ab son corresponent pou de servey baix los ti-pos per metre de galeria ó pou, segons sia la classe de terreno que s' foradi, que s' detallan en lo plech de condicions facultetivas y económicas lo qual estará de manifest en lo Negociat de Foment d' aquesta secretaria Municipal pera coneixement de las personas que desitgin interessarse en la mencionada subasta.

L' acte del remat tindrà lloch lo dia 5 d' Octubre pròxim a las 12 de son matí en la Casa Capítular d' aquesta ciutat baix la presidencia del suscrit alcalde ó persona delegada per medi de plech tancats lliurantse al més beneficiós postor sino excedís dels tipos senyala-tats y si resultessin dos ó més proposicions iguals a la més beneficiosa s' admeterán entre 'ls licitadors que s' trobin en aquest càs pujas orals per lo terme de deu minuts, adjudicantse provisionalment a l' acte al qui oferís majors ventajass.

Perá pendre part en la subasta los qui pretenguin licitar constituirán en la caixa del Ajuntament situa-da en la Depositaria Municipal lo dipòsit a que s' re-fereix lo plech de condicions qual document acredita-tiu així com la cédula de vebinat deurán unir-se al plech de proposició

Y perá sa notorietat se publicarà y fixarà en los lloch de costum y s' insertarà en los diaris d' aqueste localitat.

Reus 22 de Septiembre de 1898.—L' Alcalde acci-dental, Emili Vallvé.—P. A. del A. C.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

Model de proposició

D. N. N. enterat del plech de condicions pera la construcció d' un tram de galeria de absorció en la mina de Almofter, dintre de dit poblat, fins lo punt que indiqui l' Excm. Ajuntament, me comprometo a la construcció de metres lineals de galeria ab subjecció al plech de condicions als següents preus:

Tipo A á pessetas (en lletres).

» B á » »

» C á » »

(Fetxa y firmá del proponent).

Registre civil

dels dias 21 y 22 de Septiembre de 1898

Naixements

Cap.

Matrimonis

Joseph Tomás Francisco, ab Emilia Masquet Gussch.

Defuncions

Fernando Llop Macays, 2 mesos, Victoria, 10.—Francisca Forés Sardá, 14 anys, Batán, 8.—Joseph Llauredó Martí, 68 anys, Casa de camp.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Nostra Senyora de la Mercè.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá a dos cuarts de vuyt se celebraá la Comunió general per las Fillas de María Imacolata y seguirá la Visita de la Verge.

Dilluns se comensará la Novena del P. S. Fran-cesch.

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Demá a las 8 la Arxiconfradía Teresiana celebrará la Comunió general ab plática. A las 6 de la tarde cele-brará sos exercicis piadosos de reglament ab exposició de S. D. M.

Dilluns comensará la Novena al P. S. Francesch d'

Assis que tindrà lloch tots los dias durant la missa de las 8 ab exposició.

Sant de demá.—Sant Lope.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	57'60	Aduanas	90'
Exterior	66'30	Norts	
Amortizable	67'	Fransas	25'95
Cubas 1896	66'50		
Cubas 1890	50'50	Obs. 6 0/0 Fransa	79'
Exterior París	43'45	Id. 3 0/0 »	40'12

GIROS

París 56' Londres 39'45

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	57'90	Cubas del 86	66'50
Exterior		Cubas del 90	50'50
Colonial		Aduanas	89'50
Norts		Ob. 5 p/00 Almansa	78'75
Fransas	25'90	Id. 3 p/00 Fransa	40'25
Filipinas	75'		

PARIS

Exterior 43'45 Norts

GIROS

París 56' Londres 39'75

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venda al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de com-ers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius De-mestre.

Londres a 90 dias fetxa.

» a 8 dias vista.

París a 8 dias »

Marsella a 8 dias »

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	725	750	
Industrial Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañía Reusense de Tran-vias			
Compañía Reusense de Tran-vias privilegiadas de cinch per 100	200		

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 22

De Génova y Barcelona en 7 dias v. Játiva, de 793 ts., ab efectes, consignat a don Antoni Mas.

De Barcelona en 6 horas v. Cifuentes, de 446 to-neladas, ab efectes consignat als Srs. Fills de Benig-ne Lopez.

De Marsella y Barcelona en 4 dias v. Cabo San Antonio, de 1231 ts., ab adob, consignat a D. Marián Peres.

Despatxadas

Pera Bilbao y esc. v. Cifuentes, ab efectes.
Pera Málaga y esc. v. Játiva, ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. Cabo San Antonio, ab carga general.

Barcos a la carga

DILLUNS

Pera Cette, Marsella y Génova vapor «Martos», consignatari don Anton Mas.

Pera Liverpool v. «Francolí», son agent don Mo-dest Fénech.

Anuncis particulars

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vul-garment s' anomena quebradura, qubranca, relaxació (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cómo se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos tou ó més ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be a consecuencia d' un esfors vol-untari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuamente a una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella d' obertura que deix passar l' intestí pera efec-tuarse la estrangulació del mateix

Consequencia de lo dit es lo creure que qualsevol ar-matost mentres tingui 'l nom de braguer ja es suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixís, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y n' oper mans inexper-tas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carrega-ment d' espatllas.

Faixas hipogastricas pera corretgir la obes-itat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Academia de inglés, francés

y primera ensenyansa

CLASSES A TOTES HORAS. PREUS ECONÓMICHS

Carrer RASETA DE SALAS, Núm. 11

TELEGRAMAS

Madrid 23.

Segons telégramas de París no s' ha confirmat fins ara la mort del Emperador de la Xina.

—En una iglesia de Santander entrá un sargento repatriat comensant a pegar bastonades als fidels y proferint crits. Se presum tinga extraviada la rahó.

—Lo Govern creu que la Comissió de la Pau hau-rá acabat lo treball per tot lo mes d' Octubre.

—Se presum que la baixa dels cambis obeheix al adelanto de las negociacions pera l' empréstit sobre las minas de Almaden.

—A Cadiz preparan una gran rebuda al almirant Cervera.

—Segons «El Imparcial» se troba malalt d' alguna gravetat lo general Toral.

—Avuy se firmará lo decret de reforma de las es-coles normals.

—Lo Govern ha rebaixat las dietas dels comissio-nats de París. Lo President Montero Ríos cobrará de dieta 1.000 rals or, y algunas pessetas de plus ab mes los gastos d' hospedatje, cotxe, etc. Las demás dietas son menos crescudas.

—Se parla d' enviar dos barcos de guerra a Fili-pinas, pero no se sab quins son ni d' ahont sur-tirán.

—Comunican de Málaga que un periódich d' aque-lla localitat publicá un suelto pera un canonge d' aquella Catedral. Un subjecte demaná al Director que retriqués, lo Director se negá y aquell li dispará dos tiros que per fortuna no feren blanch. Una jove que passava per lo lloch del succés sufrí una rescada a causa d' un projectil que rebé.

—Comunican de Valencia que he plogut abundant-ment en aquella capital, h' vent acompanyat a la pluja llamps y espantosos trons.

A la travessia del «Miguelete» s' enderrocá una casa, resultant afortunadamente ilesos los que la habi-taven.

—Escusantse en lo mal estat de salut, los senyors Cervera y Toral, no reben a ningú, ni fer declara-cions.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona
 5'04 m. corré (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'41 t. mercancías, segunda y tercera.
 1'57 t. corré (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 1'58 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'24 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus a Tarragona

3'30 m. — 9'47 m. — 2'1 t. — 7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

LO SOMATENT

De Reus a Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m. — 5'50 t.

De Reus a Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
 De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.

De id. directe 10'30 t.
 De id. id. 1'30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7'50 t.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
 De Lleyda y Huesca 7'30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Deseembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, corré ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors a Cuba, portant també corré.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5'00 m.
 Pera id. a las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) a las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe a las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8'00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 1'00 t.
 Los pobles servits per peatons a las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los buzones després de la sortida del corré de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

PERA ADOB DE TOTAS LAS GULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH
 EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económich, lo més efíacs, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D'EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l'empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA